د زړه وینا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دي کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستی- صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو ديوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شايع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعيض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتيا! وايي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ويلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګويا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سيد شمس الدين مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تهنا پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تهنا به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر،.خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وينا

د الفت د ويناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چی د ښاغلی سيد محمدايشان الحسينی الافغانی په ښکلی خط ليکلې سوې وه.

دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پياوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسينی د نستعليق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وينا او شعر ښکلا.

دوو تنو پخو او پياوړو هنرمنانو لاس سره يو کړی ، او دغه ښکلې او ګلالی مجموعه ئې تخليق کړې ده!

دلته دوه هنره سره يو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وينا په ښه خط ليکنه زموږ د اسلافو ښکلئ ميراث دی، او خوښ يم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، يو بشپړ اوکامل مظهر وينم.

ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وينا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري ليکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسينی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.

دا دواړه نفيس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چينه يوه ده، او هرکله چې له فياض منبعه د جمال تجليات ځلېږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جميل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه کښلی مظاهر دی.

د ښاغلی حسينی دغه جمال آفرينی خو زموږ د وطن د يوه پياوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسيد عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب يوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمايندګی کوی.

اما د الفت وينا!

دلته هم د ښکارندوی د وينا ټينګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سيد روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!

زما د الفت تر منظومې وينا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!

د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.

دی د خاصو خاصو افکارو په پروړښت او تصوير کې استاد دی، نوی نوی نکات پيداکوي د ژوند انه عميقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبيعت بسيط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غاير نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وينا کې د نوی دنيا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د څنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وينا ځنې ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکايت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق يې نسي ويلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وينا) نوم ږدم.

داځکه چی:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجليات وينم.

رنګينه شعر مې مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دی.

کابل. جمال مينه. د اسد څورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبيبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دی.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۳۴۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار يې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښايسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږيږي.

هماغسې چه يو شعر د ښه آو از په برکت او د موسيقی په ملتيا بل کيف او اثرپيداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زياتوي.

کله چه يو هنر له بل سره مل شي او يو ښايست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په ليدو، غوږونه يې په اوريدو او زړونه يې په مينه اومحبت نه مړيږي.

که چيرې يوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسيقی هنر هم ولري او يوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووايي يقيناً بې اغيزه څو چنده کيږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځينې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلٰی نورٍ ورته وويلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئيس او د طباعتي مدير او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصويب کښې يې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظريو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپيدلی.

د دې کتاب ليکل په ښه خطاط او بيايې په آفسيټ چاپول د مسلکی مجلس د تصويب او د واکمنې جرګې دمنظنورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک ... مخ

شاعر ... 1
ښکلا او هنر ... 1
دصلح نړۍ ... 3
مینه او دوستي ... 5
صلح کل ... 7
ابتکار ... 7
ژوند ... 8
دمونږ دسفریوه خاطره ... 9
دهقاني ... 10
دوطن محبت ... 11
دوطن پالنه ... 12
ګرانه وطنه! ... 13
دوطن خاوره ... 15
سپین غر ... 16
په باغ کښې ... 18
آزادي ... 20
دزړه شکوه ... 21
دژوند ډیوه ... 21
پسرلي راغلی ... 23
دبهار فیض ... 24
دخزان سندره ... 25
دمني خاطره ... 26
په وربل باندې ګرد ... 27
دحسن جلوه ... 28
ملت او مملکت ... 28
لوی افتخار ... 30
ویده کوچر ... 32
ناڅاپي کاڼي ... 33
تګي او ریا ... 37
عاقبت ... 38
زما حال ... 39
دامید رڼا ... 40
لمره! ... 40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه... 42
دافغان ترانه 43
ديووالی ترانه 45
دمعارف ترانه... 45
استعمارچيان 47
علم او معنا 47
دپلار توره.. 48
نه ځي 49
ښکاري باز 50
زخمي زړه(١) 52
دشاعرنظر 59
څه ګورم.. 60
غريب ماشوم... 61
خوارحسن.. 62
همدردي 63
حسن اونظر.. 64
بډای.. 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازمېرمنې... 67
په ليلی پسې ځم 69
خومره به ښه وی 69
څه يم 71
زما ګناه 71
زما خوب.. 72
انسان 73
څه جوړشوه؟... 75
عدالت... 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه... 79
خاورې اوګردونه.. 79
علم اوپوهه 82
سرپټوب.. 82
همدردي 83
سياست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمرکراسي 84

دروح اطمينان 84

صبر 84

ددنيا قانون 85

يوسف اوزليخا 85

فکراومينه 86

آشنايي 86

فکراو کار 86

بې خبري 87

علت اوسبب 87

دهقانه 88

شعر 88

مات کودړی 88

خوشحالي 89

تور او سپين 89

شعراو حکمت 91

سپين او تور ديوان 91

حقيقت 92

ثواب 93

دشاعرشعار 93

دالفت پيژند ګلوي او ژوند پيښې .... أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي　　څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانديې سوی ستي　　دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان　　دبهار په وږمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان　　لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعیسی خوښوي　　خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېو ل بتان ماتوي　　دښایست بت ته سرټېټوي

له هرقیده آزاد زنداني　　دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حیراني　　سرکښې فکراوخیال جهاني

نه بې یارچېرې شته نه ربار　　خو آرزو ورسره ددیدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار　　لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا اوهنر

په هرځای کښې په هرڅاکښې چې ښکلاوي
دیورپ دافریقې که داسیاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي

دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلي ښه دی که دهرسرددنیا وي

ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي

پټنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځا ی که مسجد که کلیسا و ي

ښه آهنګ چې په هرسازکښې و ي موزون د ی

که رباب و ي که شپېلۍ و ي که داریا و ي

ننداروا وتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي

چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی

که زما وي که دتاکه دبل چاوي

ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک

که دچین وي که دهندکه دبرماوي

په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه

یوله بله متفق اهل معنا وي

ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي

په سپین مخ چې توري زلفې راخوري شي

دښایست دډیوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپين سره ښه ښکاري سپين له توره
څه به ښه وي چې يوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هريوګل چې په هر رنګ کښې وي زيباوي
ښکلى مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګوليدلى لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپينو زړونه تورنه وي له توره

کرکه نه وي يوله بله محبت وي
ورورولى صلح صفاوي ښه نيت وي

مرورخلق يوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي

بشري دوستي قايمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي

نژادي تويرهېڅ نه وي په دنياکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امريکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي یوه ارکسترا د ولسونو

دګېژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحېح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآیېن کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرخوک خپل مسلکونه
چې ونکړي یوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ویره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تویول دوینوشرم او پېغور وي
شرمنده ذلیل سرتیټی ظلم زور وي

جنګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه
شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړګى له جنګ اوجګړې تورشي
توره ماته شي اوجوړونه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي
د ,,الفت“ هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاڅنې ځاريږم ته له مانه
که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستي

مينه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډيووته پتنګان راولي

شاه دګدازره ته نږدي کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي

که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستورى داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلدارۍ دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي

شکلی چې ګورم ګښې مې نيسي
مينه په ماباندې پيريان راولي

ګوره په سپين مخ باندې توري زلفي
توره شپه ځنګه مهرويان راولي

په شکلومينه دهرچا راځي
خواران زما مينه په ځان راولي

دغريبانواو بې وزلې دوستي
سړی په خيراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نيسي
صلح وسلام امن وامان راولي

يودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره
خواري زحمت تکليف په ځان راولي

دتورو سپين اوسره دوستۍ خاطرته
سپين مخ سري شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګو کور کښې سپین اوتور چې ګوري
درته دګډ ژوندشاهدان راولي

صلح کل

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسېږه
له دي ټيټې هواپورته له طيران سره اشناشه
دزمان مکان په قيدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندي فکرخاوندو دوهمونو نظربنده!
که ذهني آزادي غواړي له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته دريدلی يې سرکوزی
ځان دي نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندي نسکورېې
بې ايمانه راته ښکاري له ايمان سره اشناشه
چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخداي شان سره اشناشه
دجهان تاريخ ته ځيرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ يومٍ هُوَفي شأنٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دي کار دی په خوږوترخوژوندی يې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخې کښې خوشحالي مبتذل کار دی
په تنګسه کښې چې وي خوښ دا ابتکار دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خرېداردی

دیارغېږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت ښخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهددحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې اړې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون تورې تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیدابښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله ښپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چېرې راته تېرې کا
ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژونددغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پیدانشي باداران به بیچارې کا

دمونښن دسفریوه خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غېږکښې نیول دنورومخکښې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یاراني
نه هجران شته نه دهجرتراني
بې رېباره وصالونه شامدام دي
نشته کودې نه تعویذنه شکراني
که په ګل پورې سینه مړې بلبله
که دشونډوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني خومره ښه کاردی   هردهقان سړی مالداردی

لري مېړې اوپسونه   شنه پټې اوشنه باغونه

همېشه په ښوباغچوکښې   پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو   ويني ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته   اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته   خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشيان پيداکړي   داتياره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبيابان   کړي شاعرته ګلستان

په خوږومېووومرغان   په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه   ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي   که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده   که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی   دهقاني ښه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی   چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان   آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس   داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر   داښايسته ښکلی زيور

ددهقان دکارحاصل دی   پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تنباکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم
دوطن دشرف سپريم نه ويرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم
داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم
کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم
يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلی شی به ولې کم خورم
دوطن داعتلاتړی يم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکی دشبنم خورم
زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشيرين وطن په عشق کښې بې نامتورته

په خولوبې دتندې که آبياري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپېتۍ
وبه نه شيندې خوره مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوررته

دېنبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کړه

تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودې که شوه تویه

په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پۍ دي

نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې ایښی په دې تې درسره خوله ده

هغه خوراو ورورګنه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره

لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت" به بېګانه اوپردي خپل کړې

وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې

جنت دځمکې زړه ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې

وړدستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښي

تمدن خورشوستا په جهان کښي

ننګيالی تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازيږولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی

ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښي

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښي

دوطن ورونوبياشئ راپورته

دښمن پري نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غږ موتللی هرلورته

څوک تينګيدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډيرقوتونه

مونږ لاندي کړي ډيرهيوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يومومذهب دی ديووطن يو

فخرموي ودی لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ټول قربانېږو
ځای دغیرت دی کله درېږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټې پسې ګرځي څوک په سمه اوغر
دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپېروخاوروپیداکېږي څه چې غواړي بشر
که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیاربانديې له توروخاوروزرجوړېږي
دکاریګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړېږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا
حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدي خاورولاندي پټ خپل معدنونه وړیا
څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې
اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وړی زموږدي اوشړی اخلوله بل ځنې تل
پوټکی زموږ دی جوړوي ترېنه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بويوي پې دپرديوبلبل

هرخه لرو خو ده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغږووستركي شاوخواوګورو

ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کيني پکښې راز راز خزانې لټوي

زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلې خپلې شپې تېروي

ځمکه که کيني نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نوروله وسپني فولاد اوماشينونه جوړکړه

مونږ تري ناقص اسباب اوپڅ لرونه جوړکړه

سپين غر

چاويل چې کوه قاف نه   هغه خوا يوه کلا ده

ښاپيريان پکښې اوسيږي   پکښې بل شانته هوا ده

پيره داربې يوسپين ديودی   ورنه وپره د هر چا ده

څوک پردی نشي ورتللی لاربې سخته ده بېشانه

داقصه مې اوربدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهیږم هغه سپین دیو　　داسپین غردی ننګرهارکښې
دخیبرله دروازې نه　　دې خواپروت دی سخته لارکښې
بې پښتونه بل ځوک نشي　　ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه
په هواکښې پې تل ګرځي سپین بازان کوي ځارونه

ښایسته له هروطنه　　اوله هرملکه زیبادی
تورنښتریې توري زلفې　　تک سپین مخ یې دلیلادی
سپین سپیڅلی ښکاره کیږي　　ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه
هرسحریې له کنډوه نمرراخیژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلیږي　　تجلی دپلوشوده
نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري　　آیینه دپرښتوده
تکه سپینه رڼا بریښي　　درحمت دنوررشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي
له اسمان نه وریدلی په دې ځای سپیڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي　　چې هروخت دلته لګیږي
درنوستوروډیوې دي　　پکښې هره شپه بلیږي
له صیاده ویره نشته　　زرکې خاندي هوسیږي

دپښتون لویه ځانګوده کانوګټونه تیاره
خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته پې بهيرې جړوبى اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پكښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لرې سرسبزه پكښې مېشت دي ولسونه
ښايسته ښې منظرې دي پښتانه پې ننداري كړي
دسپين غره تورې لښكرې دښتروبې پيرې كړي
دامتل دی پښتونكښې په لوى غره دخداى نظروي
دسپين غره دپاسه څكه تجلى شام وسحروي
نمر لا خرک نه وي وهلى درښا هلته اثروي

كوه طورغوندې څلېرې خوافسوس چې موسى نشته
چې الهام ورخخه واخلې هغه لوى رهنمانشته

په باغ کښې

ښكلى باغ تازه چمن ودګلانو
شين سحراوشوروشرو دمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې
هرطرف ته دبلبلوترانې وې
يومرغه ويل داخومره ښه دنياده
ښكلى بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دي شنوپاښوکښي ژوند ډېرغنيمت دی

ددې باغ خوږي ميوې ښه لوی نعمت دی

مګرويره ده په کارله صيادانو

له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده

ددوی وصف ګوره يسفک الدما ده

يوبندي کړي په قفس کښي چې ويېږه

بل په سره اوربانديې نيسي چې کړيږه

کاشکی نه وای پيداشوي انسانان

دادسختوسختوزړونوخاوندان

له بل لوري ورته غرشو داخه وايې

ته چې دغه شينکی بڼ دارنګه ستايې

داخوخپله هسې نه دی پيداشوی

انسان ډېرزياراوزحمت پکښې ويستلی

که انسان نه وی دا باغ وچه ميره ده

ښايسته کړی خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي

داګلش په سپيره ډاګ باندې بدلېږي

په جهان کښې که بې رحمه صيادان شته

ورسره ډېرزياروېستونکی دهقانان شته

که يووينې توي اوخونريزي کړي

بل په کارکښې شي خولې عرقريزي کړي

ديوه لاس کښې که توره اوټوپک دی

دبل لاس ګوره تناکوښخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومينو نندارچيانو
هېروئ مه کاراوزياردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پيدادی داګلونه

آزادي

په شړی کښې ښه يم زه آزاد فقير
نه وريښموکښې چينجی غوندې اسير
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس يې وي حرير
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد يم
يوويښته به يې ورنکړم په کشمير
په ويجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهير
چې مرغان په هواوينم چرګ په ځمکه
راته ياد داسارت شي بدتاثير
هميشه اسيرمرغه دي خوړل شوي
اوښکې يې بالښت دخان اومير
له لیندی داسارته چې څوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تير

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه دېردي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

نندارې شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ دېردي   مینه پالونکی آشنایان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډومیدان جوړشوی   میدان دفکردجولان نشته

په ادیرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثیرنوردباران نشته

په خوله دېرښه دی زړه یې ښه نه دی   ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مین په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان دېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان دېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه

آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند ډیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو

دمینو د دردمنو رنځورانو

دژوندون دیوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
له وغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتاب و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندې لرې
کړي پيداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ويلی ګوره سوزې
ژوندون شه دی په دنياکښې يوڅوروځې

دومره پاتې شه چې وويني سباته
په رڼاورځ يوځل وګوری دنيا ته

پتنګ ووې زه مين په دې رڼا يم
له قديمه په ډېوه باندې شيدايم

زما ژوند لکه ډيوه دځان سيز ل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېد ل دی

ډيوه هغه وخت ژوندی وي چې بليږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېليږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرينه
له سېزلو نه نجات دی زمونږ مرينه

سوزوساز د زندګی نه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړينه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراونا‌ره نه ویرېږم
دخلیل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زیری مې دربانډې پسرلی راغلی

وخت دګلانواوموسم ډېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده

که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی

که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازېری کوي

چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې

دفرش دپاره غرو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیایې راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل[1] په غوایی شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غرورغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره

دغوتۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټي سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کوروډان وي له باغوانه سره

---

۱ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اوډګېډی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼې ورځ په ورځ ګوره زېړېږي
سرسبزي اوتازه ګي بې وبايلله

پاڼې رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سړه سیلۍ ولګېدله

زېړې پاڼې چې رېږي خوراله ویږي
ځکه اخلي رخصتونه یوله بله

هغه پاڼه سیلۍ وېوره کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله
اوس کابل دخوارغریب تاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانوکډې لېږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه یې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته یې ساتې دیخنۍ له چپاوله

ستااوبه لکه غومبسې چیچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده
دګل پاڼه دي خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي
ګل دي اخلي خراجونه له وربله

بدايان دي هم هواته هوسيږي
درروان دي ګرنديوکښې په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره
برکت اوخيردي زيات شه يوپه سله

زيرنارنج دي په شنوپاڼوکښې داوايي
په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزيړرنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلايي رنګونه وينئ
که پوهيږئ خپل قيمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغلی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټو طلايي کړه جامه خپله

په طلاؤ کښې ډوب شويدي باغونه
په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زيړي پاڼي راتوييږي
سورتنور دغريبانوپرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــه ګرمـــۍ کښـــې کـــه يـــخ ســـيورى دراحـــت و
پـــه سړوکښـــې ســـره لمـــه ده چـــې بلېـــږي

☆ ☆ ☆

کلـــــه ګــــل کلـــــه مېــــوه وي پــــه باغوکښـــــې
کلـــه ســـيورى کلـــه اوروي پـــــه دېروکښـــــې
کلـــــه پـــــانې دي پـــــه کارکلـــــه لرګـــــى
هرڅـــــــه شـــــته دي دباغونوپـــــــه کوروکښـــــــې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خـــاورې شـــومه نـــومې ځـــاى پـــاس پـــه وربـــل شـــه
لـــه دي رشـــکه پـــه ګلشـــن کښـــې مـــړاوې ګـــل شـــه
دلالـــــه زرګـــــى شـــــه تورلـــــه دېـــــره غمـــــه
لـــــه ناکامـــــه دصـــــحرالورته مايـــــل شـــــه
نـــرګس زېړشـــه لـــه ارمانـــه شـــينکى بـــاغ کښـــې
چـــې داځـــاى وحـــق زمـــا ولـــې دبـــل شـــه
آســـمان هـــم لـــه قهـــره شـــين شـــه چـــې داولـــې
پـــه معنـــې کښـــې جـــګ لـــه مانـــه يوپـــه سـل شـــه
دعاشـــــق بـــــرى پـــــه عجزاوپـــــه نيـــــاز دى
چـــاچي کړلـــه ســـرلويى راتـــه خجـــل شـــه
زاهـــــدقرب غوښـــــته پـــــه زوردعمـــــل بانـــــدې
همدغـــــه عمـــــل دده مخکښـــــې حايـــــل شـــــه
داخـــاکي تـــن چـــې چاخـــاورې کړپـــه عشـــق کښـــې
د ,,الفـــت" پـــه ژبـــه داســـې وســـتا يـــل شـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې پې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکړې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی وېوړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راځرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځې يې لیندی بانه يې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربنودونکی که دعشق درته په کاروي
ما ,,الفت" ددغې لارې رهبرولید

ملت اومملکت

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پانه يې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیدادیوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوي ويالې اوبه ورته راتللې
په يوه هواكښې ټولې لويېدلې
ددې ټولويوخزان اويوبهار و
ښه اوبديې وشريک يوبې واكدارو
ځيني جګي ځيني ټيټي كوزوپاس وې
لکه ګوتې ديوه وجودلاس وې
چامېوه لرله چا ښايسته ګلونه
دچاسيوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپيرله ورا معلوم و
له يوه سره لويي وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پکښې خورازه

هرمرغه موپېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و يوه چمن کښې
لکه وي چې ولسونه په وطن کښې
هريوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوكښې هريوارجمندو
په حقونوكښې يې نه وه توپير
مالياروپه هري ونې ډېرزهير
يوله بله يې په هرحال كښې شركت و
په تمامه معنی يوصحيح ملت و
لکه باغ يوملكت وګڼه وروره
پكښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېرې خوباغ يودی كه پوهيږې
كه كوې بل رنګه فكرډېرغوليږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غږونه بېل خويونه
مګر دواړه اوسېدونکی ديوکوروي
ديوې سترګې په کورکښې سپين اوتوروي

لوی افتخار

زمانه وړدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېرې لويې قربانۍ پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېردي خوهرکارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره
داستبداد او استعماردبربادۍ دپاره
دحق ګټلواودخپلې آزادۍ دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړۍ دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادۍ مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی
دپټنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هيڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصورمرګ به ستایل کېږي په دنیاکښې مدام
په هرنظرکښې به حقیروي مرګ او ژوندد غلام

په ځان وژلوکښې ژوندون دنام وننګ وینمه
لوی افتخاردآزادی دپاره جنګ وینمه

دېره شانداره کارنامه په هغه درنګ وینمه
چې دمظلوم لاس دظالم په وینو رنګ وینمه

هلته چې ظلم، تجاوز، فرعونیت وي ولاړ
په مقابل کښې پې همت، ننګ وغیرت وي ولاړ

حقیقت تریخ دی مګرزه انکارکولی نشم
جهان مې وینې چې زه ځان قربانولی نشم
دپښتنو درانه نومونه ښه ساتلی نشم
دپنجابي مخکښې په برېتولاس وهلی نشم
دېرپورته ګورم چې دپلارنیکه یادګارته ګورم
دېرښکته ګورم چې خپل تیټ ژونداو روزګارته ګورم

اوس له پښتو نه دچاویره دچاډارنشته
هغه غیرت هغه هیبت هغه وقارنشته
په زروتنوکښې یوتن هم فداکارنشته
ځکه په حق دپښتنو باندې اقرارنشته
هغه به څه وي چې خپل حق په چاامنلی نشي
یادخپل حق دپاره ځان قربانولی نه نشي

په باجورباندې راغلی څه بلاوینمه

له باجورنه جوړه شوی کربلاوینمه

په پاک نامه دېره ناپاکه نارواوینمه

دبل په زورمسته مغروره مارشالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړيو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزايردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خيال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لړ نيمګړی وينم
دغه دتېروخت توريالی څه قدرسترۍ وينم

ويده ګوجر

دسيندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
يو دوه ګوجرومېښې پوولې
هريوه خپلې مېښې روزلې
نه يې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوخارو
دشپې به هم لاوېښ اوبېدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زيات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
يوساعت خوب يې زيان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عيب وي له يوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې

وروسته دخوشپوله بیداری نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبی نه

خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی

یوتن خوب ویووړنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو

د دواړومېښې وزیږېدلې
سپورمۍ اوستوروورته کتلې

چې ویښ ګوجرکړې مېښ کتې ټولې
له خپلومېښولاندې راټولې

څه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټې واړه دهغه بل شوه

هغه چې ویښ شوسباله خوبه
ویې لیدله دارنګه لوبه

تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی

داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده

ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټې راوړینه

څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بیامتلونه

ناڅاپي کاني

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړې بې احسانه

احترام مې تل ساتلی دانسان دی

شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی خوک مې نه دی آزارکړی

رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی

په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حا ل کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم

دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناځاپه راځي کانۍ له هوا

نلري دبې ګناهوڅه پروا

لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر

په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسیږي راته ضرر

تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن

زه دچاله لاسه وکړمه ژرانن

بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه

شکایت کړي له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وي کانۍ غورځولی

یوناځاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل

دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام

سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼې فلک

مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسېږي درته هرڅه لړاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه ياهېر

ته يې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه يې دتقديرله پټ حكمته

بدمدام درته له خپل لاسه رسېږي
اورله خپلې لمن شامدام لګېږي

ښه رسېږي درته تل له لويه خدايه
چې راضي نشې هېڅكله له همايه

ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقديرپه كارو باندې نېك ګمان شه

چې سړى لړڅه په فكردتحقيق شه
خپلوتېولوحركاتوكښې عميق شه

ورپه يادشوه يوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولي ويوكاني له خپل بامه

يوناڅاپه ولوېدلي په چاباندې
چې ولاړوبې خبره تېټ دلاندې

همداكاني وهغه سړى ساتلى
له خپل ځان سره يې ډېروګرزولى

چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې پې دى وپرې ويشتلى بې ګناه

لاس يې برنشومودوه شوه ډېره تېره
قهرېې سوړشووېلې ځه تېره په تېره

زه هغه ومه ويتشلى خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وكړم ورته عفوه

نويې كاڼي له خپل كوره كړګذار
خبرنه وچې راځي څوك په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولې اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دي وليدتفاوت وکړه ګله
ښه اوبدانسان تړول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځني زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي تېټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ربې تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل
داحسان جزابه ووينې احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان
نوردې خوښه چې اغزي کړي که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دې خپل زړګی دکرديپاره ښه که
پکښې وکره ښه تخم د„الفت“
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

ټکی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوي ښکلی امسا
د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا
اورلړونی غوندې سوی اوتک توریې
امیدمه لره دخپلې زرغونتیا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا
چې له نوکه ترکوتیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي څه بلا
خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بیلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ویلو
نوم پري کښیږدي درواونارو
عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی
غول دیوه بل په هغه دا
کله خوښ کله غمجن کله حیران شم
دادنیاده ګډه وده تماشا
په حراموناروا سړی ته ورشي
څه لولی اوبې حیاده دادنیا

عاقبت

عاقبت به یې سیلاب داوښکویوسي
چې خواران اوغریبان چاړژولي
نن سبا به داقبال له تیلی کوزشي
چاچې ستړی اوستومانه څغلولي
زمانه به یې دنورو خندنی کا
چې یې هروخت په خوارانو دي خندلي
شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان یې چې په باغ کښې کړولي
له دي خړآسمانه هروخت ږلی اوري
وري سیلاب دزماني واړه ښاغلي
دښایست بهارخو ورځې وي دنیاکښې
بیاله نازه راکوزیږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرڅه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په څوکرته

تيت وپاس خړاوروښانه ماليدلي
ځکه مازړه بل عالم پورې تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   څومره ډېرکارلرمه
پمه پښبا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه   بېړه تلوارلرمه

ملګري تللي زه وېده پاتې بېدياکښې پمه   غره اوصحراکښې پمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه   يوګودی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي   په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خداېږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال   اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی   زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه   پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا

نوی دوردی راغلی — یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کیږي — چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمیدوده — رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرګوره — نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې — نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل — راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی — شاګردان یې ولسونه
تا څه زده کړه له دي عصره — ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دي ډیرنږدي دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومیږي

سوال ل دمرګ او دژوندپیښ دی — مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې — نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه — چې نورتول تري ګریزان دي
لږ څه وغړوه سترګي — چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم خاروی ځي له تانه واړندې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانديې

لمره!

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي

په رڼا دې زموږ مخه رڼا کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسموردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی

نتیجه ستا دړنا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې ایښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لویوې ته
دباغوخامې مېوې راپخوې ته

لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرو رغوکښې
بیادې کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمرېې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!

پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهمداوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثارودکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخیستي تل الهام دی
مونږ دېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاليدلی دی باميان اوهډه دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خيرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډی ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډېوه په هروخت کښې روښانه
درويزه کړی هرچازمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه يې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پيداکيږي ثمر
دی نمک خوردې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که يې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابي يولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزيارد هرچا جوړيږي ښکلی دنيا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاوندیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرراز پورونه لري

بایدچې داحق کړي اداوروروي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که پې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوییږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري داباغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلی پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخـــــــــت دې دلتـــــــه شـــــــان وشـــــــوکت وي

ننــــــــګ وغيـــــــرت دې زمــــــــونږ دولـــــــــت وي

دوطـــــــــن عشـــــــق دې وي زمــــــــونږ زړوکښـــــــــې
ځــــــــــای دې دده وي دقـــــــــام ليموکښـــــــــــې

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بيـــرغ زمـــــونږ دې لـــوړ پـــه جهـــان وي

افغانســــــــــــــتانه تـــــــــــــل دې ودان پــــــــــې

لـــــــــه غليمــــــــانو دې پــــــــه امــــــان پــــــې

تــــــه دې ســــــرلوړی تــــــل پــــــه جهـــــان پــــې

زمـــــونږه ځـــــان پــــې پـــــه مــــونږه ګـــران پــــې

هرڅـــــــه بـــــــه ځـــــارکړو ســـــتا لـــــه هوانـــــه

ســـــــــــتاله عزتـــــــــه لــــــــــه اعتلانـــــــــــه

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بيـــرغ زمـــــونږ دې لوړپــــه جهـــــان وي

پـــــه حــــــق مــــــين يــــــو د حــــــق پــــــه خوايـــــو

دښـــــــــــمن دظلـــــــــــم دنـــــــــــــاروا يـــــــــــو

آزادي ســـــــــــــــــــــاتو آزادي ســـــــــــــــــــتايو

ســــــــرپه وطـــــــن ږدو پـــــــه ننـــــــګ فـــــــدايو

نــــــــــه ظالمـــــــــان يونـــــــــه مظلومـــــــــان يـــــــو

ښـــــــاغلی نســـــــل مــــــــونږ دافغـــــــان يـــــــو

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بيـــرغ زمـــــونږ دې لوړپــــه جهـــــان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديوالى ترانه

ديوه وطن اولاديو   تيرله سره په هيواد يو
دافغان په نامه ياديو   بختوريوچي آزاد يو

دا وطن دى په مونږ ګران
داوطن دى دافغان

په يوه نامه يادېږو   په يوه بيرغ ټولېږو
يوله بله نه بېلېږو   په يوه وطن ځاريږو

ټول منو دخداى فرمان
داموعهداوپيمان
آزادي زمونږ لېلاده   آزادي په مونږ شيدا ده
راسره لويه سودا ده   په لوى خداى زمونږ ويساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دى
بې علمه ژوندون ګران دى

په حق پسې روان يو   دعلم پتنګان يو   دجهل دښمنان يو

لښكردمعارف يولوړزمونږ نام ونشان دى
بې علمه ژوندون ګران دى

په زده كړه اوښونه   دحق كووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپيمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی
دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوځوکښې په غېږه دپښتوکښې
لوی شوي يومونږ واړه خپل وطن رابانـدې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا يو مين په اعتلا يو دهرمرض دوايو
په لوردترقی ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغيرت سندره

مونږ پښتانه يو د غيرت په ځای کښې سروركوو   هم مال ل وزروركوو
دظالمانو جواب هروخت په خنجروركوو   ورته خبروركوو
مخ ګرځول دجنګ ميدان نه مونږ ته دين نه وايي   ملی آيين نه وايي
مونږ خپلوتوروته دسروونوجوهروركوو   اب دخطروركوو
وطن ساتنه حق پالنه وظيفه ده زمونږ   دافريضه ده زمونږ
دخپلواکی درس خپل اولادته مکرر ورکوو   دغه هنروركوو
سروركول دخپل ولس دسرداری دپاره   دآزادی دپاره
دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپروركوو   زړه زړور وركوو
تجاوز نه کووپه نوروبادارې نه کوو   ستمګاري نه کوو
دښه سلوک امتحان هرچانه بهتروركوو   په وطن سروركوو
دآزادی دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي   خواروبربادې وي
مونږ دپنجرې اسيرمرغه ته بال وپروركوو   آزاد وزروركوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازیان لري
ښتونه ستا نیوو لره مارشال دپاکستان لري
سیسۍ ولې هوسۍ ولې وږې وږې مرغۍ ولې
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري
دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټی لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري
غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هېڅ وارېږي خطانه دروميي پخې سترګې ښکاریان لري
که زاڼې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري
څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وینوکښې شټکی ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وریتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرېټې کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله ښېږي په لباس کښې
عیب بې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژیړدی
بې کمال که لري مال هرڅومره ډیر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی
که اغوستې یې پوټکی دسموروي
خلق یې پېژني له سترګوچې ګیدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځني لوړ دی
که په هرلباس کښې علم څان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحرډک له مرغلرو چوپ روان وي
دبې آبه خلقو وی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار
توریالی نشته چې څه کارتري واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکی ډیرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه څکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت یې ډیرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم یې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې داوس یې وینم
په ډیروزرونوکښې یې ایښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلیم سترګه سوزېده ورځینې
په غزاګانو کښې پې نه و مدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې اېښی
نه وینې خوب کښې هغه لیل ونهار
هیڅ په کارنه ده وخت پې لاړه تېرشه
خوته پې بوله تاریخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې
شي تاریخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درونـدوالی غرونه، پښتونواله پښتنونه نه ځي
توروالی شپو نه رڼایي دلمر شغلونه نه ځي

دآزادۍ په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ
مونږ پتنګان یوپتنګا ن بلوډېوو نه نه ځي

څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وینمه
د توري برېښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نیکه څنګ کښې مو توري معلقې وې تل
دپلار نیکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونیکونو دلاس نښه ده دا
دتوري قدر زمونږ سترګواولیمونه نه ځي

د پخوانیو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو
د ښکار عادت د باز باښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــې لمبـــې زمـــونږ پـــه زړوکښـــې کـــه مـــږې شـــویدې اوس

بیابـــه تـــازه شـــې مـــړه اورونـــه لـــه ســـکرونه نـــه ځـــې
بیابـــه اور بـــل کـــړو دظـــالم اوددښـــمن پـــه خونـــه

دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــه ســـینونه نـــه ځـــې

کـــــــه پـــــــه برهـــــــان اودلایلوفیصـــــــله ونشـــــــوه
غوڅـــــــه اوپریکـــــــړه دچړوتوورولـــــــه خولونـــــــه ځـــــــې

ښکاري باز

بـــــــازنیولی پـــــــه منګولوکښـــــــې سیســـــــۍ وه

خونـــــــدوره مـــــــزه داره ښـــــــه مـــــــږۍ وه

چـــــې بـــــې راوړه خپـــــل خاوندتـــــه ســـــلامته

بـــــې څـــــه طمـــــع بـــــې احســـــانه بـــــې منتـــــه

چاویـــــل ورتـــــه چـــــې ای بـــــازه نادانـــــه

څـــــه لیـــــدلی تالـــــه لاســـــه دانســـــانه

چـــې پـــه لاس کښـــې ورکـــوې پخپلـــه ځـــان تـــه

ورتـــــه نیســـــې دهواپرنـــــدګان تـــــه

ولـــې بـــل مرغـــه نیـــولی لـــه غـــږۍ تـــا

ولـــې ورکړلـــه انســـان تـــه دامـــږۍ تـــا

تاپخپلـــه ولـــې نـــه خـــوړه هواکښـــې

پـــاتې نشـــوې ولـــې دې لویـــه فضاکښـــې

لـــه پنجـــو د بنیادمـــه چـــې شـــوې خـــلاص تـــه

څنګـــه راغلـــې ورتـــه بیاپـــه دېـــراخلاص تـــه

قـــدرت تـــاله درکـــړی لـــوی وزرونـــه

ستا پروازلانـــدې خـــدای کـــړی اوچـــت غرونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شپې ته کولی

څه احتیاج لري انسان ته په نري کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضا را ښکته کېږې
دانسان حضور ته خپله راټېږي

پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړې
بل دپاره ښکارکوي خوشې خواري کړې

په کوم تاربانديې ترلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هېڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې اینښي ده دپاره داسېلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه دېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجودودوی منقاددی

انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی

اس دده په سورلۍ ګوره چې مستي کړي

اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي

ښه ملکری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(۱)

زړه يې مه بوله توركانې دصحرادی
په ليدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وينې درنه څاخي — ای زما زخمي زړګيه!
مرورله تۀ ول جهانه — ګله من له خپل پرديه
بيا کوم غم درته پيښ شوی — دفلک له بې مهريه
له يارانو نه جدايې — که دښکلوله تولګيه

چې بلبل غوندې کړيږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هيڅکله ددنيا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته — ولې شپه او ورځ ځوريږې
راته وواېه څه غواړې — په څه باندې خوشحاليږې
په کوم ښکلي مخ مين يې — که دچاپه غم کړيږې
له اسمانه دې زړه شين دی — که انسان ځنې ويريږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروريې له هرچانه په حيرت ګورې اسمان ته

۱:: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغيزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبيا دهغه وخت دډيلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرينمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخيستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو — التفات اووفاغواړي
که دنازنعمت خاوندنه — مروت اوسخاغواړي
یاپیاله له میوډکه — له پیمخي اشناغواړي
یاسازونه سرو دونه — یادمیني دنیا غواړي

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هیچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزوما ل خپل

ددردمنوپه حا ل ژاړي — که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دي په غوروکښي — وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړي — په فریادبي نوایانو
هرطرف ناري سوري — دغمجنورنځورانو

بي له غمه نورخه نشته دشپوورځوپه لمن کښي
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ ګوراوهېڅ وطن کښي

ژاړه ژاړه خودي توان دی — وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وږی — که آشناکه ناآشنا دی
انسان کله خبردارنن — په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومېږي — ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښي
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتي په انسان کښي
توره شپه توره بلاده — که لوګی دغم داوردی
چي بل شوی په جهان کښي — ددنیا پري سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی — مخ دځمکي پري ۀک توردی
یادغم توره کېږدی ده — یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښي سوزي عالمونه
رسېدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه
محاذونه دجنګ جوړشوه — په هرلوری هره خواکښي
فولادي اسمان جوړکړی — طیارو پاس په هواکښي
دګولیو بارانونه — ځکه اوري په دنیاکښي
بي له سروینو څه نشته — دشپوورځو په میناکښي
دسروینوعکس پریووت داسمان په کناروکښي
فسادونه شوه برسېره بحرو برغرو او رغوکښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده   پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هوره خواکښې   لګېدلي دي اورونه
دآسمان لمنې سرې دي   ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!   په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راوریږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کېږي
دادنیا په حقیقت کښې   ژړوونکې افسانه ده
که پخواشرابخانه وه   نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره   دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه   یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وایې نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي   بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري   لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه   بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوړی سترګې   په هیڅ شانې نه مړیږي
نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښي دي داموونه
ددنیا مزاج بدل شو   رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بېخي نشته   ددې خلقو په سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه   دهوا څپووږموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته   نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه
ددې عصرانسانان اوس   لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبې   میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن   دفولادونهنګان شول
دخوږي مړی دپاره   پخلا سپي اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندې دلیوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادي تیرې چړې دي
دجګړواوجنګ میدان کښې   دي د تندر آوازونه
رڼا ورځ یې توره شپه ده   لیده نشي آسمانونه
دفولادورسالې دي   که دسره اورسیلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته   چې پرې ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته　　عالمونه دجهان شوه
ثوک له لورې هلاکېږي　　ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي　　ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته　　ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې　　دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه　　وروردبل ورورما ل ته غل دی
دوه خواږه یاران چې ګوري　　یوه بل ته ایښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې　　ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو　　دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړثوک پخپل عهد　　نه خجل په خیانت دی
ثوبې لاس برنه وي دوست وي　　چې لاس بر شي بل حالت دی
ثوک په دروغونه شرمیږي　　دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې　　بل قانون کله چلیږي
نقشه هره ورځ دځمکې　　په قوت او زوربدلیږي
چې قوي اوزوروردي　　پخپل حدکله دریږي
یووطن په زوراوجبر　　بل وطن سره ګډیږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره　　ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې　　زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصیدای نشي　　دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته　　ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندي چې له مرګه نه ویریږي
ما ل وسریې په امان وي چې له خپل سره تیریږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي　　تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان　　فولادي اوآهنین شه
ښې تیرې پنجې پیداکړه　　لکه بازاوباشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه　　یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی ځنګه غرهسې کربوړی
کړه سړې اوتودې تېرې داتعلیم کړي ژمې اوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی   ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره   دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنر دی   توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه   دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیدی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوځېږي

توره حق اوحقیقت دی   شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو   بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف پې بس دی   چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه   ورنه خوف اوحیاکېږي

توریالیو په حضورکښې سرتیټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره   په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي   چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې   حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي   په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره   په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي   دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره   داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي   دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشر دقران ده

په قوت دتېرې توري   له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم   سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو   خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام یې   په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک   که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې   که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه   یاله خدایه جنت غواړي
تول په توره ګټل کېږي   خوتینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندي پې مکان دی
آب دتوري بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي / تر دي وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی / که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی / غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه / چې هرځه جهانګیران دي

تول د توري په رڼا کښې خپل مقصد ته رسیدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري یو بل ته بښلي

ته ویده وي په ځانګوکښې / هیڅ خبرنه وي له ځانه
نه له جنګ ځګروخبروي / نه له شرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي تول / ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سرباندي دپاسه / مورکړه توره آوېزانه

په هغه وخت کښې چې ته لاتېره تېغ لاندي ساتلي
فکروکړه ځه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که پوهېږې زما وروره / دهمدې ورځې دپاره
پښتنه موردځوی سرته / ږدي تل توره جوهرداره
توره ستاما ل دی پښتونه / درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي / دتېروتورولوه واره

بې دتوري له سپین مخه په بل مخ چې مین نشي
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشي

دوطن په نام وننګ تل / سرورکړی هرپښتون دی
له شاغلوپښتونه / مونږ ته په پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره / ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې / مالیدلی دامضمون دی

„مړنې دي چې یادېږي په سندرواوپه ویر"
دهر نشي ورکولی دتېري توري تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه / له آسمان لاندې اوسېږه
که ږلی اوتندراوري / له خپل ځایه مه ښوریږه
بې له خدایه بل له هېچا / اوله هیڅ شي مه ویرېږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته / ځای په ځای تینګ ودرېږه

(۱)الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خوند داخلي دتېروتورولـه واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه   دپښتون شاعر شعرونه
داچې اوري څه له مانه   دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې   واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه   راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت که ره ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختېک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده   که اسلام اودينداري ده
تقاضادزماني ده   اوکه پوهه هوښياري ده
دپښتون عالي فطرت دی   که غيرت ايمانداري ده
ددې تولواى پښتونه   تانه دا اميدواري ده

چې ته بياکړې غېره واژه استقبا ل دتېرشوکت ته
خوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به نه وي لويه خدايه   که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې   درست پښتون اوافغان راشي
بياهماغه شپې او ورځې   دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنو   بيازمونږه کاروان راشي

دادعاپه خوخوواړودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نيموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم   اميدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو   اميدواردننداړې دي
دچاما ل اودولت خوښ دی   په دنياېي سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره   سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاريږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې نه ورته نسکاريږي پخپل قام دده پېرزووي

نه خبرېه دغه رازشه   ای زما دسترګوتوره
چې يوازې په دنياکښې   ژوندون نه کېږي هرګوره
هرپيغام چې يوغورراوري   بل ته هم رسيږي وروره
ديوازې ځان سوداته   وباسه دزړه له کوره

ته بې ناست هغې بېړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په یوه ژبه ګړیږئ
په یوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم   سرترسره ته نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکه یووجودښکاریږئ

چې پردولره یوښکاریٔ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله بیلیږي نشته تاسوکښې بیلوالی

غم مویوښادي یوه ده   په رګوکښې یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګې   خلق موبولې ښی اوکینه
دواړه یوشانې غربیږو   مرو د یووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبیلتون شینه

سپین اوتوردیوي سترګې کله یوله بل بیلیږي
په بیل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کیږي

راشئ !ای پښتنوورونو   یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره   به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي   په یوه غم به کړیږو
په نامه دپښتنوالی   به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لراوبرپښتانه واړه بېرته یوکورواوکهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خواړه اشعاربه   پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي

څوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډېره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر

زه بې پېژنم شاعر دی بل څوک نه دی

چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري

د وربښمواو زربفتو بنایسته توکی

دنادان په تن زروکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼې دمظلوم اوښكې

ددنيا بحرډنډوكى ورته ښكاري

چې خپل نفس نشي وژلى كه سل وژني

نا توانه وېرنډونكې ورته ښكاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه

دسپي مخكښې پروت هډوكى ورته ښكاري

څه ګورم

ګورم جهان كښې څوك كعبه ځيني بوتان جوړوي

غلطه پوهه له سړى ځني شيطان جوړوي

دسړوكاردى چې دخپل وطن كارونه كړي جوړ

جونه اوپېغلې سينګارونه كوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردى نظافت اوښه لباس دى په كار

فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانۍ اميدله هرچانه كېدلى نشي

له خاوروګټوښه كورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پيداشي په مغزوكښې دچا

هغه كوښښ كړي په عالم كښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان كښې دمعناپه لحاظ

واړه مشغول دي ځيني ځان ځيني جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازېږي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوږې خوږې خبرې

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکوويمنلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته بې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې بې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی
زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه په پوهېږم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی یاطبیعت و د انسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زماني وه له نظره
دیوسف دغلامی یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چاري کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی

خودخوارحسن لرې قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کېږي
حقیقت زاړه لباس کښې رتېل کېږي

ډېرزماپه څېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځې دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټوي دانسانانو
خاورې منښې په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره

ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بدایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولېږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه

په جنډوکښې ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دوربښمویه قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې

دیوسف خیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده

راځئ! څېرې کړو داښې جامې رنګینې
پکښې وګوروڅېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وربځې په آسمان کښې بیا
څه ژړاملګري ده دژوندیوې برېښناسره

تول باغ ژړېدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لویه بدبختي ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دې خدای په هیڅ کورکښې پیدانکړي
یوکورکښې چې ویروي اوبل خاندي له لیلاسره

حسن اونظر

دړانده بډای په کورکښې ښایسته ښکلی لیلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده بې تجلا وه
ډیوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه
دسپین مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قیمت اوقدرنه و، زړه کښې مینه ددنیاوه
دښایست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بینايي د ذوق هیڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه
دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو
دمیووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه
دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصیرت ته وه محتاجه په نظرپسې شیداوه
مال دولت له حده تېرو،واک یې خپل وهرڅه ډېرو
مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغوړي
که په نيمه څوک پوهيږي دليلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بلهای

يو يې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وايي
خيټه يې لويه اوکره يې وره ده ډيره
غله يې ډيره مال يې ډيردی هرڅه ډيروکره
مزدوران وږي دي يوه بې بي مړه ده ډيره
کوټه توده ده تشناب تودی تنورتودوي مدام
هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډيره
دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي
چې تناره کښې خښبدلی تري پيړه ده ډيره
کوريې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی
فکريې زوړدی خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډيره
په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډيره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اورېده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګړېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحا ل اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چـــاچي ايښـــــي داشــــين خـــا ل ســـــتاپه جبـــين دى

زمـــا زړه هــــم دهغــــه لـــــه لاســـــه شــــين دى

ســــتا امېـــــل كښــــې پــــې ســــل زړونـــه دي پييلـــــى

چــــــاجوړكړى ســـــــتا دغــــــاړې لــــــــونګين دى

جــــــوړه شـــــــوى پـــــې دلمرلــــــه پلوشـــــــونه

ستادعشـــــــــق پرحــــــــرارت مــــــــې دايقـــــــين دى

سورســــــالودي ســــــره لمبـــــه ده نـــــه پـــــوهېږم

كــــــه زمـــــا دزړه پـــــه ســـــــرووينو رنګـــــــين دى

دجمــــــا ل پرښـــــــتې تـــــه چـــــې جـــــوړولې

ورلېږلـــــــــــى چاســـــــــلام چـــــــا آفـــــــرين دى

معجــــــــزه تـــــــه دقـــــــدرت اودخلقـــــــت پــــــې

پـــــه رښـــــتيا چـــــې خـــــداى احســـــن الخـــــالقين دى

خــــــداى دې ســـــاته پـــــه امـــــان لـــــه بدوســـــترګو

دادعــــــــــــا دېرښــــــــــــتوزمونږ آمــــــــــــين دى

دنازمېرمنې

ورورډي خـــــواري اومــــــزدوري كـــــوي لــــه پـــــلاره ســــــره

تاپــــه مســـــتى كښـــــې امېـــــل وشـــــكاوه لـــــه يـــــاره ســـــره

(c) ketabton.com: The Digital Library

موردي مېچنې ګرزوي خوردې منګي ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسوروزروله هاره سره

ده غريبې خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولی دنيا داره سره

خبره نه يې ستاپه خويندومېندوڅه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سينګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هېڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ليلى پسې ځم

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنيا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په ليلاپسې ځم

چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم

نه يم هغه چې به هرځاى ته په هرچاپسې ځم

لوى اووارِه نه پېژنم يم دماشوم په مثال

ځوک چې کړي مينه راسره هغه لالا پسې ځم

سرته دبام يمه روان دلوېدو ډارنه لرم

نه راستنېږم دسپوږمۍ سپينې رڼا پسې ځم

زړه مې هلک دى دپردۍ باغچې ګلونه غواړي

ددنيا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم

چرګوړى نه يم چې دانه پسې له کوره اوزم

لکه بلبل دګل په لورى په بوراپسې ځم

له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف

دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

ځومره به ښه وى

چې په سپين مخ دې زلفې خورې وي

سترګې دې تورې شوندې دې سرې وي

زه يم اوته يې نازونخرې وي

ځومره به ښه وي، ځومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې

زه جرئت نکړم خوته مستي کړې

شې مهربانه اودلداري کړې

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې مې حیاشي لږ غوندې لرې

زه درنزدې شم ته واېې لرې

درته شروع کړم دعشق سندرې

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه

زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه

ته راته واېې دزړه حالونه

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې درته وایم په مایې ګرانه

له ټول عالمه له درست جهانه

ته واېې نه یم دومره ارزانه

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې شم بېخوده اوهرخه وایم
ډېره دې زیاته له حده ستایم

ته راته وایې چې زه خوستا یم

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه يم

زه بل څوک نه يمه اولاددغريبانوېمه

سکنى ورودعاجزانو د خوارانو يمه

ېمه له خاورونه پيداخورمه له خاورويېدا

دلاس نيالګى ددې غريبودهقانانوېمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وايه

ډيروېريدلى له نامه دصاحبانوېمه

چې ورته بل نيسي اوبه نوربې بې آبه غوارم

وينوته تږى زه دداسې بادارانوېمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانوېمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډېوولو پتنګانوېمه

چې شپه او ورځ په خوارغريب خپل خدمتونه کوي
ددوى خادم نه يم خادم دخادمانوېمه

زما ګناه

نه مې دچامال خوړلى نه مې څوک وژلي دي

نه مې چاته ورک شه ياکم شو! کله ويلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نيسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهېږمه

بدمې چې لیدلی خداېږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لرې غوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوريې په کولواوعمل باندې شاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې ډېرکاره درته ولاړدي تیټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هیڅ امیدتري مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی

کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی

داتوره شپه به خداى کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی

تعبيرې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی

مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشوندودپاسه مې پېزوان ليدلی دی

زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهېږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی

عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی

له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ايسارکړم
صياده! ماخوخورنکه زندان ليدلی دی

که هرڅورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه
تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم
ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډيوه بليږي
دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتــــــول نقشـــــــونه دجهـــــــان اومختلـــــــف رنګونـــــــه
زمــــــا پـــــــه ذوق او ارادې پســـــــــــې روان وګنــــــــــه

پــــــه کایناتوبانــــــدې زه هرقســـــــم لــــــوبې کـــــوم
بحروفضــــــــامې دېـــــوې منــــــدې میــــــدان وګنـــــــه

شــــکایت نکـــــرم لـــــه آســــمانه خــــه ګیلــــه نلـــرم
زمــــا لــــه لاســــه دفلـــک خیــــرې ګریــــوان وګنــــه

ســــره لـــــه دومــــره اقتــــداره چــــې قــــدرت راکـــړی
پــــه نـــــری تارکښـــــې مـــــې دزلفــــوآوېزان وګنـــــه

دښــــــکلومینه مــــــې پـــــه عقــــل وفکرلــــوبې کــــوي
چــــې ســــتا وربــــل شــــې پرېشــــان ماپرېشــــان وګنــــه

دعشـــــــق پنجونــــــه نــــــه خلاصــــــېږم دلښـــــکروپه زور
دایازمینـــــــــه ګښـــــــــې اسیرشهنشـــــــــــاهان وګنـــــــــه

دلیلـــــــی یواشـــــــارات بــــــس دی دعاقـــــل دپـــــاره
دعشــــــق سوداګښـــــــې لیــــــوني دېرهوښـــــــیاران وګنــــــه

دعشـــــق اومینــــې پـــــه حـــــرم کښــــې زه لـــــوی شـــــوی یمـــــه
خــــوک چــــې بـــې مینــــې ژونــــدکوي هغــــه حیـــــوان وګنــــه

چـــــې دجمــــــا ل دېــــــوه شـــــــوه بلــــــه پتنګـــــان شـــــوه پیــــــدا
لــــــومړی پتنــــــک ددغــــــې شـــــمع تـــــه انســـــان وګنـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه بې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې توبې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمې ټیټ کړخپل ګرېوان ته دمعناپه لټون
له یوه څاڅکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هرې قطرې نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادۍ ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار
له سپېروخاوروښایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ما چې په نظردمحبت ولیدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرو دپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي یې کوم
باطل خدایان راته دوهم له مضمونه جوړشوه
نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصددپاره
رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دى
ددماغ اوزړه همدغه عبادت دى
چې صادق اوخاین بیل کړي یوله بله
اوس په کار مونږته همدومره بصیرت دى
بې له علمه بې له عدله بې له رحمه
په چابانديې رواکله حکومت دى
که مې څوک په لښته ووهي ظالم دى
که قانون مې غوڅوي سرعدالت دى
دیوه شخص نوکري خوغلامي ده
لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دى
چې خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو
په دي رازښه پوهیدلی نن“ الفت“ دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل ماموريه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی يې پيتي وي دوی شوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پيروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله شوروا وي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دې وروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه خنګه مامورۍ ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي داېې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریووایي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه ېې کوو مګرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهیږم څه پرې کیږي

سم نشي دریدلی ډیرکږیږي اوټیټیږي

سرټیټ غاړه کږه شي لاس سینې نه بېلیږي

اوضاع اوحرکات ېې ټیټ اوپست رامعلومیږي

زمونږ په ماموری‌نو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداامورسره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستایو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو

لایق اونالایق وپېژنووطن رڼا کړو

ترڅوبه پټ وو سترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن وېښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

یوه سرې باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده ټینګ دی یوپه سله تقلید

دارازسدونه خاوندان دټینګ ایمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قیدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشیطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کېږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصیت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکیږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنیکه په قدم مه ځه حقیقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که ښنډېږي کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهېږې؟ چې ګردونکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومېلمه له کوم هېواده

چې بې خپل کالي څنډلی په څووارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهانګردو

مخ اوښت باندې بې پروت دلارې ګردو

ماوې څه دې وليدل په دې جهان کښې

ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه

چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه

يوخوورځې بې دژوندسندرې ووې

بېرته خاورې شوه اوچت بې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران و خو باقي پې لا آثارو

يومرغه په ډېوا ل ناست داپې ګفتارو

دغه زوږدېوا ل چې ګورئ په يووخت کښې

جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي
یابخارله دریابونوپه هواشي
یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دوړو
یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژونودکړي ملتونه
په قرنو قرنو ځملي وي ولسونه
د افرادو دعروج هسې مثال دی
لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی
دملت اجماع قانون دشریعت دی
پس دخدای اودرسول له امرونهی
دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم او پوهه

(۱)

بصيرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که خه نه وي دمغزو په پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شى نه دى بينايي ده
خوشې ناست يې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه توله راوتلى له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحيح سنجش وي
علم زېږنده ددغسې کتوده

سړيتوب

دتوتيانو له وينا دامعلومېږي
چې خبروباندې خوک نه سړى کېږي
سړى نه دى چې يې کاردسړو نه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکانی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانـدي کارکول دی
خپلو ټولو کوښښو خپلو نقشو نه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لویږم
څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کیږم
دښایست قدرمي هیچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسیږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډیموکراسي

پرســـــــتش دیـــــــوه تـــــــن بـــــــت پرســــــتي ده
دمســـــــــــــلک پیــــــــــــروي لویـــــــــــــه ازادي ده
پــــه کــــوم ځــــاى کښــــي چــــي يــــوفکرکړي کارونــــه
هلتــــــه خوشـــــي مهمــــــل لفـــــظ ډیموکراســـــي ده

د روح اطمينان

هغــــــه ځـــــاى کښـــــي وي دژونــــــد واړه خوندونــــــه
چــــي خــــوک نـــــه وينــــي خـــه زجربــــي قانونــــه
اطمينـــــــــــــان دروح اوفکرهلتـــــــــــــه بويـــــــــــــه
چـــــي اصــــــول اوقـــــــوانين کــــــوي کارونــــــه

صبر

(۱)

ځینــــــي وايــــــي صــــــبرغم کښـــــي نــــــه زړل دي
داولادپـــــــه مړینــــــه ږيـــــره نـــــه شـــــکول دي
کــــه صـــــحيح معنــــايي غــــواړي زمــــا جانــــه
پــــه سختيوکښــــي دخپــــل ځــــان نــــه بايلــــل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک ویرېږي
یا هرشي ته لکه ووړکی هوسېږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاڅوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځ ې سحرووې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکېږي
لکه ورکه چې سپوږمۍ شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې بې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخوزره نه صبرېږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لري سړی کاندي سنجشونه
کارته نه رانزدې کېږي کړي فکرونه
له دې فکراوسنجش نه پیداکېږي
دماغونوکښې سودازروکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زیارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکریوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په کودرپیغلومنګي خپل ډکول

یومنګی دډکېدووخت کښې ویل

تري نه یواوبه څکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتری اوبه څکل

(۲)

په رښتیا چې څوک منګی غوندې ډکېږي

ورو ترولا احوالا ته خبرېږي

په کندوانوڅوک پره نه شي اچولی

که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وایي سوی پتنګان

چې مونږ پېژنوسېزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تیلی واخیست

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیلی واخیست اورله لاسه دانسان

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالېږي
ستاله باغه دبهارورمه تاوېږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دي په ګلونو تېرېږي

(۲)

ګوره پرې نږدې داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوایي په ښکرولاړه
نن ملاتیټه کړه خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست پې ولیده دعشق پکښې اثرپیداشو
له دغو ټولونه بیاشعراو هنرپیداشو

مات کودړی

(۱)

دګودړیه غاړه پروت و مات کودړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلـــــــــی زه وم روغ منګـــــــــی کـــــــــلال جـــــــــوړکړی
دلتـــــه لوبوکښــــــې زه مــــات یـــوه ځلمـــــی کــــړم
یـــــــــوې پېغلـــــــــــې پـــــــــه اوږوومـــــــــــه راوړی

(۲)

دجهـــــــان هـــــــره ذره کښـــــــې عشـــــــق عیـــــان دی
مـــــات کـــــودړی ســــره هـــــم دعشـــــق داســـــتان دی
ډیــــــرمین پــــــه دې کــــــودردې یوځــــــای شــــــوې
ډېرمنګـــــــې دلتـــــــه مـــــات شـــــوې لـړــــدبیان دی

خوشحالي

کـــــــــوروکلي کښــــــــې ســــــــکوت اوقـــــــــراري وه
چــــې کتــــل مـــــې پـــــه کوخوکښــــې خوشــــحالي وه
یوناڅاپـــــــــه راپیـــــــــداکوم لیـــــــــونی شـــــــــو
ماشــــــومان ورتــــــه راغونډشـــــــوه خوشـــــــحالي وه

تور او سپین

کــــه مــــې سرشـــــې دهـــــاتي لـــــه پښـــــولاندې
کــــه لــــه پاســــه مــــې راغورځـــــوی دلانـــــدې
تورتـــــه ســـــپین نشـــــم ویلـــــی ســـــپین تـــــه تـــــورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داامیددي څوک له مانه هیڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی

ژوندپاره ډېرضروردا حرارت دی

مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې

خاوند اېښی دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمرژوندګوهرشته

دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثرشته

په جهان کښې دي ضروردواړه څیزه

ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې خه کړی په جهان کښې سلیمان دی

مالیدلی په قدرت کښې دانسان دي

په رښتیا که ته خه کارورځنې واخلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې هغه سپین اوتوردپوان دي

(۲)

څه چې غوښتی سلیمان دسبا ښارنه

ته یې مومې دسبا ورځې له کارنه

دبلقیس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی

دا امیدکېږي دشپو ورځوله زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وایي ژوندپیدادی له دریابه

سمندروایي چې دی داورله تابه

لټوي یې دهوامرغان هواکښې

حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وایي دګل رنګ دی دستایلو

نسیم وایي خوشبویي بویه دورلو

فیصله درنګ وبوی شوله مشکله

سرګردانه کړ نسیم شوردبلبلو

(۳)

ځینې وایي غوټۍ خاندي هوسیږي

زره تنګی نه نجات مومي چې غوړیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینــــــې نــــــوروایي لـــــه ډېـــــرې زړه تنګـــــی نـــــه
زړه یـــــې چــــوي اوګریــــوان یــــې څیــــری کېـــــږي

ثواب

دبـــــــــــــډای ثـــــــــــواب دوړی مـــــــــــــــړو ل دی
دفقیرثــــــــــــواب روږې خـــــــــــدای تـــــــــــه نیـــــــــو ل دی
غـــــــازي وژنــــــــې بــــــل ســــــړی ثـــــــواب دپـــــــاره
دشـــــــهیدثواب خپـــــــل ځــــــان پـــــــه بـــــــل وژ ل دی

دشاعرشعار

پـــــه سرکښــــــې فکـــــردوطن پـــــه زړه کښـــــې مینـــــه دیـــــار
دزوراوظلـــــــــــم لــــــــوی دښـــــــــمن دازادی طرفــــــــــدار
پـــــــه حـــــــق ویلومـــــــــاتوي بـــــــت اوطلســــــــم دډار
شـــــاعر دپـــــــاره مناســــــب دی همدغســــــــې شـــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پیژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کځ کښې زیږېدلی دی.
پلار یې میرسید پاچا اونیکه یې سید فقیر پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړيتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمې دورې ته وکیل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لویې جرګې وکیل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنې دوزارت د عالي شورى په غړيتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډېر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زیاتې مقالې یې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوي.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډیوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه لیکل یا لیک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادۍ پیغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخیالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاء او انشاء.

۱۶- لیکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زیاتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وینا.

هغه کتابونه یې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقایسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظریات.

۴- ښه لمسون.

۵- د ټولني علم (ترجمه).

۶- د موفقیت لار (ترجمه).

نورو هیوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د یوه هیئت په مشرۍ پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د یوه کلتوري هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د یوه هیئت په غړیتوب مونشن ته تګ د مستشرقینو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د میزان په ۳ مه تاشکند ته د یوه هیئت په غړیتوب د اسیائي او افریقائي لیکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د یوه هیئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقینو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې یې دا ځایونه لیدلی دی.

مسکو- لیننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کیف- ولګا ګراد- تفلیس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر ونوکښې یې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وینا وې کړی اوکنفرانسونه یې ورکړیدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وينا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library